

Boj proti fašizmu; je boj vsakega poštenega rodoljuba; vsakega delavca in delavke — pač vsakega brez izjeme na politično, narodno ali pa versko pripadnost!

CENA NAROČNINI:
Za Kanado in USA.
Za eno leto \$3.00
Za pol leta 1.75

Edinost

EDINOST
206 Adelaide St. W.
Toronto 1, Ont.

Entered as second class matter at
the Post Office Dept. Ottawa.

Let. 3. Št. 106.

Cena 5 c.

TORONTO, ONTARIO

WEDNESDAY, APRIL 4 1945.

Price 5c.

Vol. 3. No. 106.

FEDERALNI PARLAMENT ODOBRI PRIPOROČILA VLADE

Ottawa — Federalna zbornica je odobrila priporočila federalne vlade iz 202 glasov proti 5. Priporočila vlade se nanašajo v nalogah Kanade napram organizaciji mednarodne varnosti, katero se ustanovi na konferenci Združenih narodov v aprilu mesecu. Glasovali so proti priporočilu vlade, skrajni izolacionisti iz Quebec provincije.

To zadeva na priporočila vlade so bila, da Kanada zavzame svoje mesto med Združenimi narodi, kot država in pomaga na izgraditvi resnične organizacije mednarodne varnosti. Izolacionisti in deloma nekateri konservativni reacionarji so zagovarjali Centralistično zastopstvo Vel. Britanije, a so pri glasovanju vse kakor pustili na cedilu pet izolacionističnih poslancev iz Quebec provincije.

Ministrski predsednik King je posebej zvrnil pozornost na dejstvo, da je Kanada pripravna prevzeti na sebe del odgovornosti, kakor vsaka druga država za varnost mednarodnega mira po skončani vojni. To zahtevajo njeni življenjski interesi, kakor tudi interesi Združenih narodov, je povdaril premier King. V koliko se tiče vprašanja same delegacije, pravi premier, Kanada bo zastopala na tej konferenci, kakor vsaka druga članica Združenih narodov.

Medtem Canadian Congress of Labor, je naslovil federalni vladi zahtevo, da se v delegacijo vključi predstavništvo unijskega gibanja. Ta zahteva je bila podprta z strani večjih in manjših unijskih lokalov in dežel in je upati, da bo sprejeta.

Znamenja popolnega poraza nacističnih sil na vidiku

SOVJETSKE ČETE SE Z NAGLICO BLIŽAJO PRED-
MESTJU DUNAJA, BRATISLAVI, GRACU IN
NA SEVERNI STRANI STETINU IN
BERLINU.

Oklopne in pehotne kolone sovjetskih čet, se z naglico bližajo predmestju Dunaja in so odaljene od tega mesta po zadržanih vestih, komaj nekaj 42 milj.

Oddelki tretje Ukrajinske armade pod poveljstvom maršala Foedor I. Tolbuhina so okupirali Nagyknizsa, področje oljnatih vrelcev in transportno središče v južnozpadni Ogerski.

Moskovski radio poroča, da je naznanjeno obsedeno stanje na Dunaju. Popolno oblast v mestu, je pfovzela nacistična vojna komanda, katera si prizadeva v svoji

brezupnosti braniti mesto, ter z tem zadržati napredovanje sovjetskih čet na tem področju bojne črte. Dočim nacistične sile odstopajo v popolnem neredu proti Dunaju in več važnih utrd, katere se računa kot predobramba prestolice, so zavzele sovjetske čete v prodiranju z severne in južne strani proti Dunaju.

Medtem oddelki tretje Ukrajinske armade se istočasno približujejo Gradcu ob jugoslovanski meji, kateri so točasno oddaljeni 199 milj od Jadranskega morja. Preko 30 tisoč nacističnih ujetnikov je bilo ujetih iz med Blatnega jezera in jugoslovanske meje. Nadalje so oddelki tretje Ukrajinske armade za minuli teden oku-

pirali 340 mest in vasi na razdalji 300 milj bojne črte od Jugoslavije do centralne Čehoslovakije.

Hude bitke so v teku 13 milj od Bratislave in 13 milj od Sonec ob reki Donavi. Na severnem področju in zlasti pri Stetinu, so v teku hudi boji, kakor tudi v zgornji Šleziji. Kljub močnemu odporu nacističnih sil na posameznih važnejših področjih, sovjetske čete napredujejo povsod. Brezupni Fritei odstopajo na več krajih v popolnem neredu, kar pomeni da je popolni poraz nacističnih sil na vidiku.

DELAVSKA STRANKA BO IMENOVALA 27 KANDIDATOV

PRIHODNJE PROVINCIONALNE VOLITVE SO MENDA
NAJPOMEMBNEJŠE V POVESTI PROVINCIJE
ONTARIO

Toronto — Provincialni organizator delavske progresivne stranke Leslie Morris, je naznanil minulega tedna, da bo delavska progresivna stranka imenovala 37 kandidatov v prihodnjih provincialnih volitvah. To izjavo je podal na seji provincialnih organizatorjev omenjene stranke, katere se je vršila minul ponedeljek z namenom, da uredi in pripravi organizacijsko kampanjo za izvolitev resničnih delavskih poslancev, kateri bodo dejansko zastopali narodne interese v poslanski zbornici.

Ali je treba večjega pričravanja za izvolitev delavskih poslancev, posebno med delavci in delavkami,

je povdaril Leslie Morris? O tej nujnosti smo prepričani v dosedanji poslanski zbornici, kjer sta resnično samo dva delavska poslanc, največja opora v obrambi narodnih interesov in zaščita narodnega edinstva, ter naposed v tej svoji odločnosti sta največ doprinesla za odstranitev reakcionarne konservativne manjšinske vlade bivšega premiera Drew-a.

Provincija Ontario po svoji obljudenosti in bogastvu v marsikaterem oziru postaja središnje vprašanje naše notranje in zunanje politike. In je vsled tega tembolj važno, da se zavedamo neposredne nujnosti ne samo odstraniti konservativne reakcije iz poslanske zbornice, ampak istočasno sprečiti, da se sploh ne povrne na oblast v tej provinciji, je izjavil Leslie Morris.

Napram njegovi izjavi delavska stranka bo imenovala v sledečih volilnih okrajih svoje kandidate: **Broxford; Cochrane South; Cochrane North; Essex South; Fort William; Hamilton East; Wentworth; Kenora; Niagara Falls; Nipissing; Kingston; Lincoln; Ontario; Port Arthur; Rainy River; S. S. Marie; Sudbury; Temiskaming; Waterloo North; Waterloo South; Welland; Wellington North; Wentworth; Windsor; Sandwich; Toronto-Bellwoods; Toronto-Bracondale; Toronto-Dovercourt; Toronto-Parkdale; Toronto-Riverdale; Toronto-St. Andrews; Toronto-St. David; Toronto-Woodbine.**

24 VAGONOV POMOČI ZA JUGOSLAVIJO

Toronto — Predno smo šli v tisk, glavni tajnik Sveta Kanadskih Južnih Slovanov, kateri se je ravnokar povrnil iz Montreala, je naznanil, da je bilo naloženih 24 železniških vagonov pomoči v raznem blagu, vključujoč obleko, obutev in druge reči, kar so doprinesli odbori Sveta in progresivne organizacije in društva, že na potu v Jugoslavijo.

V tej pošiljki je vključen doprinos kanadskega rdečega križa, kakor je bilo že prej poročano, da je isti prispeval preko 300 ton blaga v vrednosti nad 147 tisoč dolarjev, ter poleg tega 50.000 paketov hrane v vrednosti 130 tisoč dolarjev.

To je že druga in topot večja pošiljka iz Kanade za pomoč narodom Jugoslavije. Medtem glavno tajništvo Sveta obenem naznanja tem potom, da je skladišče v Montrealu izpraznjeno in da se ne pošilja več v Montreal, kake zaboje ali pakete. Ako katera naselbina ima na rokah zbrano blago in želi odposlati zaboje, naj se obrne na Urad Sveta za informacije.

V prihodnji izdaji lista izide obširnejše poročilo o ravnokar odposlani pošiljki pomoči narodom Jugoslavije. Ured.

kopravnost vseh narodov v Jugoslaviji za sveto, bo vlada nadaljevala z delom za konsolidacijo in zblizanje med vsemi, zavedajoč se fakta, da je to temeljni kamen za srečnejšo bodočnost, ki nosi prosperiteto in mir za vse. Danes je jasno vsakemu, da vidi, da se z dosegom takega zblizanja med našim narodom, pridobi na (Nadaljevanje na 4 str.)

BORBENA SLOVENIJA V ODLOCNI BORB

Moskva — Naslednji članek je napisal Semeon Belinkov, vojni poročevalec Vse-slovanskega odbora v Moskvi, kateri se nahaja točasno v Jugoslaviji, ter najbrž v osvobojenem ozemlju Slovenije. Članek je naslovljen "Izolirana Slovenija od zunanjega sveta" v katerem pravi:

"Na eni strani po sovražnih silah okupirana severna Italija, na drugi strani Avstrija in tretji, samoimenovana "nezavisna Paveličeva Hrvatska". Po vseh večjih mestih v Sloveniji vključujoč Ljubljani, se nahaja vse polno nacističnega vojaštva. Nekoliko nemških divizij je na straži ob železniških progah, vzlic temu da je nekoliko deset tisočev Slovencev umorjeno in odgnano na prisilno delo v Nemčijo, nemški nadčlovek ni uspel pomemčiti Slovencev. Kljub neizrecivemu naporu in samopozrtvovalnosti Slovenci vodijo odločno borbo v bratskem zavezništvu z narodi Jugoslavije, za svojo narodno osvoboditvo in stvri Združenih narodov. Njihove ogromne žrtve v tej nadčloveški borbi, niso položene zastoj.

Vojna situacija v Sloveniji, je začela izpreminjati svoj položaj. Na številnih področjih so zasegli iniciativno borbe v svoje roke patriotični oddelki vojske maršala Tita, kateri zadajajo močnejše in krepkejše vdarce nacističnim okupatorjem, ter njihovim domačim pomagačem. Zmagujejo skoro na vseh področjih borbene črte v Sloveniji. In z kakšno brezupnostjo si prizadevajo nacistine sile zadržati v oblasti posamezna področja, posebno komunikacijske veze je razvidno iz tega, da so že posegli po svoji rezervi in oddelki narodnih izdajalcev zaradi dejstva, da so na številnih področjih imeli ogromne izgube v moštvu in vojni opremi. V Suhi Krajini je bila poražena sovražna kolona 2000 mož. Napredujoči slovenski oddelki so osvobodili tri večja obljudena me-

sta. V teh bitkah posebno se je odlikoval anti-fašistični avstrijski bataljon, kateri je sestavljen del Slovenske, Narodno-osvobodilne armade, ter armade Jugoslavije. Vred z slovenskimi oddelki na področju Zasavje, so naklestili nacistične in švabobrančev, kljub njihove nadmoči po številu.

Z popolnim uspehom so bili odbiti vsi sovražni napadi pri Idriji. V bližini Maribora slovenski partizanski oddelki so izvedli napad na sovražno kolono, pobili večje število sovražnih vojakov in ujeli večje število četnikov, belogardistov in švabobrančev. V severnem delu Slovenije, na Koroskem, sovražnik je skušal doseči uspeh z večjo ofenzivo, katera se je po popolnoma izjalovila. V svoji brezupnosti da zadrži položaj, sovražnik je bil potisnjen iz svojih prejšnjih položajev. Posebno večje bitke so točasno v toku na štajerskem. Dve nemške motorizirane

diviziji ste skušali izvesti napad na položaje slovenske armade pri Možirski Planini. Slovenci so se borili na tem kraju kakor levi, ter so zadržali svoje položaje kljub premoči sovražnika. Končno rezultat njihove odločne vztrajnosti je ta, da je sovražna ofenziva na vseh krajih omejena posebno v slovenskem Primorju. Osvobojeni del Slovenije, kakor tudi drugod osvobojeno ozemlje Jugoslavije, brani junaška vojska maršala Tita.

Pred nekoliko dnevi slavni Slovenci deveti korpus, je v ofenzivi porazil sovražne sile v dolini Čepovani delu Slovenije, kakor tudi drugod osvobojeno ozemlje Jugoslavije, brani junaška vojska maršala Tita. Pred nekoliko dnevi slavni Slovenci deveti korpus, je v ofenzivi porazil sovražne sile v dolini Čepovani delu Slovenije, kakor tudi drugod osvobojeno ozemlje Jugoslavije, brani junaška vojska maršala Tita.

AMERIŠKI AMBASADOR PRISPEL V BEOGRAD

Beograd, 31 marca. — Tukaj je prispel Richard Patterson, ambasador Združenih držav za Jugoslavijo. Prispel je na letalsko pristanišče z ameriškim bombnikom, kjer so ga pričakali člani ameriške in sovjetske vojske misije, kakor tudi britski in sovjetski ambasador v spremstvu zunanjega ministra nove jugoslovanske vlade, dr. Ivana Šubašiča.

32 KANADČANOV NA POTU DOMOV

Liverpool — Tukaj so prispeli 1.100 zavezniških vojakov iz Odeše, bivši vojni ujetniki v Nemčiji, kateri so bili osvobojeni po Rdeči Armadi, medtemi 32 Kanadčanov.

To obvestilo je podal vojni urad minulega tedna družinam in sorodnikom brzojavno iz Anglije. Med kanadskimi vojski se nahaja George Twocock iz Grimshy, Ont., kateri je bil ujet pri napadu na Dieppe, francoskem pristanišču.

NAJBRŽ DA SO POLJSKE REAKCIJE INTRIGE PO SREDI

Washington — Na podlagi poročil o pripravah za konferenco Združenih narodov, se opaža večja vzemirjenost med posameznimi krogi zaradi tega, ker Sovjetska Unija smatra za pravično in pošteno nasloviti poziv poljski vladi v Varšavi, da pošlje svojega predstavnika na konferenco. Ti krogi izražajo nasprotno mnenje, češ da poljska vlada ni reorganizirana, kakor je bilo določeno v zavezniškem sporazumu z ozirom na reorganizacijo vlade, katera naj vključi nekatere člane poljske begunske vlade v Londonu.

Z ozirom na to vsekakor značilno je, da je naslovljen poziv za konferenco nekaterim drugim južno-ameriškim državam, katere nimajo vzpostavljenih diplomatskih odnosov z Sovjetsko Unijo, dasi so v diplomatskih odnosih z Združenimi državami in Vel. Britanijo. Ako se torej smatra potrebno nasloviti poziv

za konferenco takim državam, kako naj bi bil vzrok ne nasloviti poziva poljski vladi v Varšavi?

Ni izključeno, da si poljska ubežna reakcija prizadeva prav mnogo v tem oziru proti poljski vladi narodnega sporazuma v Varšavi z namenom prvič da sama doseže mandat in drugič podvrže notranje intrige proti Sovjetski Uniji.

Reakcionarno in profašistično časopisje, katero ne imenuje poljske vlade v Varšavi, kakor vlado "ustanovljeno" po Sovjetski Uniji, skuša na podlagi tega vprašanja zanetiti notranje intrige med javnim mnenjem Zedinjenih narodov. Po ugotovitvi poročil kakor Washington, tudi London, nista naklonjena za poziv poljske vlade. Lahko pride celo do izrednega zasedanja predstavništev zavezniških veselil, predno začne konferenca Združenih narodov.

Titov govor o programu nove vlade

Dne 9 marca 1945 je jugoslovanski ministrski predsednik in minister narodne obrambe, maršal Josip Broz Tito povedal po radio iz Beograda sledeče deklaracije o politiki nove vlade, na katerih bo temeljila federalna demokratska Jugoslavija.

SESTAVA ZAČASNE VLADE

Vlada demokratske federativne Jugoslavije, katera je bila sestavljena dne 7 marca 1945, je prevzela državne naloge. Vlada je sestavljena na osnovi edinstvenih teženj za Narodno obrambo, ustanovljeno v Jugoslaviji vsled odloka predsednika AVNOJ dne 30 novembra 1943 s prerogativo začasne vlade in pa kraljeve jugoslovanske vlade, sestavljene zamejno v 1944 pod premiersvom Dr. Ivana Šubašiča — dosežena na podlagi sporazuma in sklenjena med dr. Šubašičem in načelnikom komiteja jugoslovanske Narodne obrambe. Poleg tega so vstopili v vlado mnogi predstavniki političnih skupin, do tlej nezastopanih v teh skupinah, za katerih formacije je bilo poskrbljeno s sporazumom od 2 novembra 1944. S tem je dobila naša domovina eno samo vlado, potrebno za te pogoje, da se pohiti z uspešnim zaključkom vojne in

za naglo ter sistematično rekonstrukcijo naše domovine.

Vlada, katera stoji danes pred jugoslovanskimi narodi s to misijo, je rezultat obojnih notranjih in zunanjih zahtev. Na eni strani bo njena formacija pomagala zbrati vse tiste, ki niso bili

kompromitirani glede kolaboracije z vpadniki in njihovimi pomagači; po drugi strani bo vlada vsestransko olajšala vsa prizadevanja za rekonstrukcijo naše domovine v atmosferi zaupanja in bo nadalje konsolidirala obstoječe prijateljske razmere med našimi zavezniki.

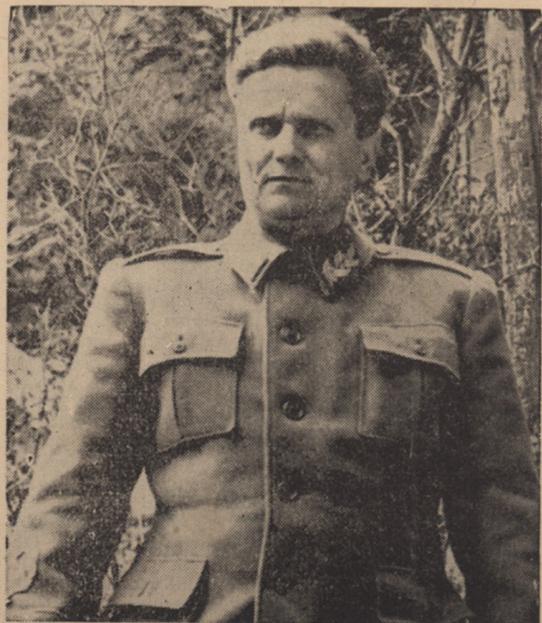
NALOGE OSVOBOJENE JUGOSLAVIJE OD OKUPACIJE

Vlada je prepričana, da bo imela popolno podporo od ljudstva in njegovih zastopnikov, kar ji bo dalo moč pri rešitvi težkih dnevnih nalog. Predvsem smatra vlada za svojo dolžnost povdarjati to, da bo posvetila vse svoje moči za doseg prvega namena, kateri je ta, da se fašistične vpadnike prežene kolikor mogoče kmalu, da se jih uniči po vseh tistih delih domovine, kateri niso bili še osvobojeni. Enako bodo strte in uničene sile kvizlingov in izdajalcev pod praporji vpadnikov, kakor tudi reakcionarne ideje, sovražne naši domovini.

PODPORA ARMADI

Z vestno podporo ljudstva bo vlada storila vse, da se omogoči jugoslovanski armadi ustrajati do skrajnega konca, da na ta način prispeva svoj delež k skupnemu prizadevanju Združenih Narodov za končni poraz Hitlerjeve Nemčije. V ta namen bo vlada zbrala vse svoje sile, da se oboroži, pojači, razširi in založi jugoslovansko armado, da ji bo s tem omogočeno izvršiti velike naloge, katere jo čakajo.

Ozadnje mora odgovarjati žrtvam, ki jih daje arma-

Premier maršal Tito

ARETACIJE V RUMUNIJI

London — Napram poročilu "Tass", sovjetske časopisne agencije, rumunske oblasti so aretirale 83 bivših rumunskih visokih uradnikov, kateri so obtoženi za veleizdajo rumunskega naroda.

Toda obenem je poročano, da je aretirano 65 nemških nacističnih častnikov, kateri so našli zalombo pri bivši rumunski oblasti.

"EDINOST"

Published weekly at

206 Adelaide St. W., Toronto, Ontario,
by Edinost Publishing Proprietor
in Slovenian LanguageRegistered in the Registry Office for the City of Toronto
on the 25th day of June, 1942, as No. 47939 C. P.

EDINOST

Izhaja vsako sredo v slovenskem jeziku. Naslov. lista:
206 Adelaide St. W. Toronto, Ontario.
Dopisi brez podpisa se ne vpoštevaajo. Rokopis nenarodnih
člankov in dopisov se ne vrača.

Reakcija in prihodnje provincialne volitve

Dne 23. marca t. l., bivši premier Ontarijske vlade polkovnik Drew, je naznanil četudi skozi stisnjene zobe razpustitev provincialne vlade, ter z tem samo ob sebi umestno po določbi ustave, razpis novih provincialnih volitev, ki se bodo vršile enkrat v juniju mesecu.

Progressivno javno mnenje, katero je že dalj časa uvidevalo nujno potrebo formiranja koalicijske vlade, ni bilo iznenadeno vsled njegove izjave sproščeno dejstva, da se bo treba zopet pripraviti na odločno bitko v volilni kampanji proti preteči nevarnosti, katero predstavlja pisana reakcionarna družba in predvsem konservativna reakcija.

Drew-ova reakcionarna konservativna vlada, je dobila "brco" kot za nagrado po zaslugi svojih lastnih dejanj odkar je na oblasti. Znano je, da je prevzela oblast v svoje roke po volitvah v avgustu mesecu leta 1943. Temu je torej dve leti in če pogledamo njen rekord za to dobo, pridemo do zaključka, da ni storila prav ničesar in kar je poglavito, niti dotaknila se ni svojega kričečega programa 22 točk, katerega je tako na široko reklamirala v predvolilni kampanji. Toda v svoji skrajni reakcionarnosti, ustvarjala je mržnjo v verskih in narodnih zadevah.

Ali je mogoče pozabiti drzno kampanjo o takozvanem obveznem vojaškem naboru, katere namera je bila razediniti ljudstvo, izsiliti federalne volitve predno se skonča vojna in na ta način zasesti federalno oblast. Nobena dvoma ni, da se reakcionarni kapitalistični krogi zavedajo dejstva, da bi ne bilo mogoče po skončani vojni agitirati za vojaški nabor, ampak da je potreben program z dalekosežnimi smernicami v duhu napredka in progressa tako v deželi, kakor tudi zunanjih zadevah v splošnem. Zatem, kako bi mogli pozabiti ovire in zapreke proti delavski zakonodaji in nepozled proti federalne določbe takozvani "Family Allowances" za pomoč družinam.

Poleg teh navedenih primerov o dosedanjem rekordu reakcionarne konservativne vlade premiera Drew-a, so še drugi kateri očitajo in dolžijo njegovo vladno za neizvrševanje dolžnosti napram provinciji in deželi v splošnem. Očitno potrjujejo dejstva, ne samo da ni povzela niti najmanjšega koraka v cilju povojnega programa, ampak je delala z polno paro proti narodnega edinstva proti progressivni zakonodaji in proti večji socialne pravičnosti za povojno dobo.

To je zoprav rekord reakcionarne Drew-ove vlade odkar je prevzela oblast v svoje roke. Z ozirom na to, si lahko zamislimo vlado železne pete, podobno vladi R. B. Benneta za časa gospodarske krize z razliko drugačnega razmerja in okolščin v katerih se nahajamo.

Napačno bi bilo misljenje, da je konservativna reakcija z porazom v poslanski zbornici, za kar gredo za sluge največ dvema delavskim poslancem, popolnoma poražena. Predno bo popolnoma poražena, bo zelo precej napora in požrtvovalnosti z strani progressu in napredku v danih sil, zlasti v prihodnjih provincialnih volitvah, da z združenimi silami res sprejeto njeno povrnitev v poslansko zbornico po skončanih volitvah.

Prav težko si je zamisliti česar bi se ne poslužila v svoji kampanji proti delavskim in naprednim kandidatom. Poglavitni cilj ji bo v predvolilni kampanji poslušati se z "rdečim strašilom" nevarnosti pred "komunizmom" posebno v verskih zadevah z preračunano svrhu, to je, da zasede oblast. In da se to ne zgodi, je prav mnogo lažje v vsakem volilcu posebej, da se ne pada na slepo na voliče, ampak da trezno presodi za katerega kandidata bo oddal svoj glas. Od vsakega posameznega volilca bo odvisno, ali bomo imeli res vlado, katera bo skrbela in ščitila narodne interese v smeri progressa in napredka v svetu v splošnem, ali na vlado železne pete, katera bo omejevala demokratične svobode in potisnila narodne in delovnega ljudstva interese v svoje sebične in neomejene svrhe.

Druge izbire v prihodnjih volitvah ni!

Nekoliko pojasnila o registraciji

Pred nedavnim smo priobčili "Objavo", katero je izdal jugoslovanski Konzulat v Montreal-u. Objava vsebuje osem predpisanih vprašanj, na katera posameznik pismenim potom odgovarja direktno na naslov omenjenega konzulata.

Medtem več naših rojakov se je obrnilo na Uredništvo, da pojasni to vprašanje, izražajoč opravičeno bojazn, ali bi to ne bila neke vrste limanica z strani preživelih proti-narodnih elementov. Nekateri so vprašali, ali je omenjena "Objava" uradna in po naredbi nove jugoslovanske vlade v Beogradu, kdo spada in kdo ne spada pod omenjeno registracijo in za kaj niso izdane posebej tiskovine z strani jugoslovanskega konzulata.

Gornja vprašanja so na svojem mestu in tudi tembolj zato, ker v preteklosti naši izseljenci imajo sicer neljube izkušnje v kolikor se tiče bivših predstavništev proti-narodnih režimov. Večina je smatrala bivša predstavništva, kot navadno anti-demokratično in špijonsko skupino anti-demokratične izseljeniške agencije. Toda ne glede na to, ali so uradniki in konzulat stari ali novi namščenci, spadajo pod oblast nove legalne vlade v Jugoslaviji. To pomeni, da v omenjenem pozivu za registracijo jugoslovanskih državljanov v izseljeništvu, ne more biti nikakoršnih trikov ali prevare.

Pod registracijo spadajo vsi oni izseljenci, kateri niso medtem časom postali državljani dotične države v kateri točasno bivajo. Nova jugoslovanska vlada je popolnoma opravičena da zve kje se nahajajo njeni državljani, ter z čem zanimajo in ali je njihova želja povrniti se v domovino po skončani vojni. To dejstvo je opravičeno z njene strani, ker se zaveda, da je večina izseljenec bila prisiljena iz ekonomskih razlogov se izseliti, katerih povrnitev in predvsem strokovne moči pridejo v poštev pri rekonstrukciji domovine. To so končno razlogi obnem za registracijo onih jugoslovanskih izseljencev, kateri niso postali državljani kake druge države.

Partizanski pogreb

Velikokrat sem imel v

svojem poklicnem delu opravka s pokopavanjem in vsemogoče žalosti sem lahko ob tem poslu videl: ono pravo, globoko, ki se ne meri po litrih prelitih solza, ali po vpitju, ki ni dostojno človeka, temveč po tihih vdahnosti in upanju na svidenje onkraj tega sveta, ali zavestnem dopovedovanju, da smrti pač nihče ne uide, pa zopet narejeno ali že na obup se izpreminjajoče jadikovanje. Priznam: vsakokrat sem odšel s pokopališča za spoznanje bogatejši, kajti vselej sem imel priliko prebrati dobršen odstavek kronike tiste družine, iz katere je bil mrlič. Dobro sem vedel, glej, radi so se imeli, dobri ljudje so njegovi domači. Pa zopet: kako je prav imel pokojnik, da se je umaknil.

Partizanski pogreb sem namenil opisati. Ne bo to literarno kakovosten proizvod, ker pač ne more biti. Ne zaradi vsebine, pač pa piševe roke. Tudi ne pišem zato, da bi ljudje, ki niso in ne bodo imeli nikoli prilike, kaj takega videti, opisati neko čudovito lepo in vzvišeno stvar. Pač pa zato, da se ali kot verni kristjani pogostokrat spominjajo v molitvah duš naših velikih herojev, ostale pa, naj si za vselej ohranijo največje spoštovanje do tistih, ki jih ne notranji, ne zunanji obzir ni niti za trenutke motil položiti na oltar resnične in prave domovine svoje mlado življenje.

Partizanski pogreb je dvojen: cerkven in necerkven. Prvi, ko mi razmere, čas in kraj dopuščajo, da pokojnega tovariša pokopljem v posvečeno zemljo naših slovenskih pokopališč, drugi pa, ko tovariši sami položijo svojega drugega pokojnika k večnemu počitku. Razumljivo je, da je prvih manj kot drugih, a ne po krivdi vojaške ali politične oblasti, temveč se vedno in zaradi nerazumevanja smisla in vzvišenosti svojega pravega poklica od strani svojih duhovniških sobratov. Enkrat za vselej, čeprav smo na tem mestu, povdarjam, da jih ne obsojam ali tožim z aradi tega pred slovenskim narodom, daleč proč je vse to od mene. Z vso resnobo pa jim pravim: Bog je, ki bo sodil, a Njegova sodba pride po

ljudem.

Bila je ena tistih pomladanskih nedelj, ko po Dolenskem cveto breskve, ko se vrne kukovica in ozeleni gozd. Če je človek pogledal, kako svatovsko je pobarvan in razposajen pomladanski svet, je za hip pozabil na hudo borbo, ki jo je brigada z uspehom končala, če tudi so se slišali oddaljeni strelji bežečega sovražnika in brnenje aviona, ki se je vračal proti Ljubljani. Trudni smo počivali. A partizan se kmalu odpočije in vedno glasnejše pogovore si lahko slišal in če si hotel še dalj poslušati si iz sosednje vasi zaslial veselo pesem.

Pride kurir iz 3. bataljona. Blaten, utrujen, neprespan. Vojaško, vendar s presakanim glasom javlja: "Namestnik politkomisarja 3. bataljona je ranam podlegel!" Tiho postane v štabu brigade. Ne diši nam več jed, sežemo le po cigaretah, a do besedi je še daleč.

"Kako ga je škoda", spregovori po dolgem času komandant.

"Že tretji sin je iz te družine, ki je padel", pripomni tiho komisar. Mehanično nekako sežem po breviju in poiščem v njem oficij za mrtve. Nisem več strpel v štabu in sem šel na sonce. A celo izza resnih psalmistovih besedi so me pogledovale čudovito plave oči pokojnega tovariša, ki so se še pred nekaj urami smejale vsemu: soncu, Italijanom, belim, granatam, minam.

Smrt v brigadi. Teško je to dopovedati. To namreč, kaj za brigado pomeni smrt in da je brigada nič drugega kot velika, velika družina samih dobrih ljudi. Ko je borba borcev, a drugače ljudi s slovensko dobrih in mehkih srcem. Ko pa brigado obišče smrt, ve vsa družina: umrl je brat, umrla je sestra.

Z veliko ljubeznijo so pokojnega prenesli v mrtvašnico, mu nanosili rož, zelenila in prižgali sveče. Nisem bil poleg, ko so vse to urejevali, globoko pa ganjen, ko sem ga prišel kropit. Kot v molitvi je imel sklenjene roke, med prsti pa je držal podobico, ki je predstavljala Kristusa Dobrega Pastirja. Samo tole sem si mislil in vem, da je bilo pravilno in upravičeno: Dobri Pastir je pač prišel po svojo ovco.

čepav mu je bila pot dolga, prav v sredo zelenih dolenskih vinogradov. A prišel je le, Kristus Dobri Pastir.

Tu je ležal na mrtvaškem odru partizan, za katerega nima veliko ljudi drugačnih izrazov kot brezbožnih in razbojnik in tako so ga uredili njegovi tovariši, brigada, tolpa, komunisti.

Čudovit je res svet v svoji lepoti, še čudovitejša pa je njegova neumnost ali zloba. Kdo ve?

Oblekel sem obredno duhovniško obleko, bataljon je obstal kot ukopan in začel sem z obredom. "Mirno!" je bilo vojaško povelje, a kaj pomaga, ko se kaj takega ne da zaukazati solzom, ki so tekle vsem brez izjeme, ko so prve lopate začele pokrivati mrtvega tovariša. Nikdar prej nisem opravil pogrebnih obredov tako zbrano kot tedaj. Vse se mi je zdelo tako slovesno kot, da bi pokopaval nekje v močeniški katedrali, močnega in slavnega pokojnika. Eno in drugo je bilo pravzaprav res. Prvo, prelepa pomladanska nedelja na Dolenskem, s čudovitimi freskami mladih vinogradov, hoste in plavega neba, drugo pa, pokopaval sem junaka, čigar spomin ne bo nikdar minil, dokler bo živel slovenski rod in ta je neuničljiv.

Prišel sem pri obredu do mesta, ko mora duhovnik glasno moliti Očenaš za pokojno dušo umrlega, za dušo ne pokopališču pokopanih in za duše v vich. Zgodilo se je to, da je bataljon glasno in kot en moč odmolil drugi del očenaša in to tako, kot nisem še slišal. Postal sem bogatejši za veliko spoznanje: Novi časi, a ne nova, temveč stara, a ta pravilna vera, vera brez parade, uniform, zastav, vera v srcih in dejanjih, ko je potreba.

In ti dragi bravec in bravka! Če te bo pot zanesla kdaj, pot zanesla bodisi v daljno Drago pri Čabru, ali Skocijan, ali na Trebelno in še in še. Našla bosta prepuste grobove in na njih lezene križe. Če drugega ne, vedita samo to da v teh grobovih leže tisti, ki so smejali se umrli tudi za vajino svobodo in srečo.

Dr. Metod Mikuš.

("Slovenski Poročevalec").

Slovenija v borbi za svobodo

V slovenskem narodu se je zbudila slovenska duša, ki je cela stoletja samo sanjala o "Majki Slavi"; sedaj pa se je z velikim zaupanjem zazrla v zarjo svobode — proti vzhodu — proti materi vsega slovanstva — Rusiji. In slovenski slavofili ki so sedaj čakali tisti trenutek, ko je napočila ura za boj za življenje ali smrt, za svobodo ali sužnost, za smrti udarec sovražniku, uničevalcu in raznarodovalcu slovanstva — germanizmu — so pozabili na vse malenkostne razlike svojih političnih smernic in se pridružili Osvobodilni fronti. Uvideli so, da obstajata samo dve poti: boj proti Hitlerju ali boj za Hitlerja. Srednje poti ni bilo nobene.

VLOGA KOMUNISTOV

Večina vsega političnega vodstva je izvirala iz ljubljanske inteligence, v kateri je bilo nekaj radikalcev, ki so javno propagirali socialno in ekonomsko preuredbo Jugoslavije. Med te so spadali tudi vodilni komunisti, ki so bili dobro poznani v ljubljanskih političnih in kulturnih krogih (Kidrič, Kardelj) in so živili zaupanje in spoštovanje tudi med svojimi političnimi konkurenti pri obrtnih zadržah in med liberalnimi in klerikalnimi elementi. Slednji so vedeli, da se bodo ti radikali hrabro in pošteno borili za svobodo ter da bodo s svojo agresivno energijo in osnovno zdravim političnim programom povlekli tudi preprost narod na svojo stran. To se je uresničilo, kajti v treh letih in pol je Osvobodilna fronta organizirala slovensko narodno vojsko ki šteje nad 40.000 rednih borcev ter nadaljnjih 40 do 50 tisoč navadnih gerilcev, ki so sicer podvrženi komandi glavnega štaba narodne osvobodilne vojske Slovenije, ki pa ne spadajo med redne vojske.

Opora, ki jo je Osvobodilna fronta dobila od navadnega ljudstva, je slonela na dejstvu, da je program Osvobodilne fronte določal za pravo osvoboditev in svobodo slovenskega naroda, in ne radi kakih političnih smernic komunistične stranke. V nobenem slučaju ni ta stranka skušala vsiliti komu

svoje politične ideje in teorije, toda nedvomno je povečala svoje število radi velikega prestiža, ki ga je pridobila s svojo dalekovidnostjo o usodi Slovenije in s svojo agresivno akcijo proti narodnim sovražnikom. Največja bedastoča pa je, ko nekateri trdijo, da je Osvobodilna fronta "komunistična", oziroma da so člani narodno osvobodilne vojske in partizanskih odredov Slovenije sami "komunisti". Pretirano bi bilo celo, če bi rekli da je 10% osovba Osvobodilne fronte komunističnega.

Osvobodilna fronta do danes še ni povzela niti enega koraka pri svojem osvobodilnem ali političnem delu v Sloveniji, ki bi bil komunističnega značaja, ali o katerem ni odločala ljudska večina potom svobodnih volitev. Edinstvo slovenskega naroda sloni izključno na vprašanju osvoboditve in pridruženja demokratične Slovenije v federacijo z drugimi narodi Jugoslavije. To je cilj vseh političnih strank in posameznikov, ki se udeležujejo v Osvobodilni fronti in ta program je absolutno narodnega značaja, katerega Slovenci globoko razumevajo.

V svoji notranji politiki predvideva ta program slovenski narod, slovenski jezik in njegove kulturne tradicije, ter neomejeno priliko razvoja Slovencev kot svobodnih ljudi. Tako Slovenijo predstavlja mogoče le v družbi drugih narodov Jugoslavije — pod istimi pogoji — v federirani državi.

Komunisti v Sloveniji ne nastopajo kot politična skupina ločeni od drugih, temveč skupno in vzajemno kot posamezni člani Osvobodilne fronte. Dobro uvidevajo, da gospodarske in etične razmere ne dopuščajo v Sloveniji takih sprememb, kot jih je Ameriki prinesla ameriška revolucija, ali Rusiji oktobrska revolucija. In radi tega nasprotujejo, da bi se v notranje zadeve Slovenije vtikale zunanje sile — Rusija, Amerika, Anglija ali kaka druga zavezniška država. Pomoč za povojno rekonstrukcijo dežele pa hvaležno sprejemajo od vsake države. Pripravljeni so učiti se od vsakega naroda, ki si je v svojo krvjo priboril svojo svobodo, posebno Ameriki s svojo revolucijo proti Angliji in Rusiji s svojo proti carizmu. Slovenski komunisti nimajo nobenega načrta za bodoče smernice Slovenije, razen onega, katerega je sprejela Osvobodilna fronta in s katerim ves strinja do malega ves slovenski narod.

ČASOPISI IN REVJIJE

Značaj politične propagande v časopisih in drugih publikacijah največ pokaže politično smer. Teh listov in publikacij je med partizani v Sloveniji sorazmerno veliko. Toda edini list komunističnega značaja je "Ljudska Pravica", glasilo komunistične stranke. Ta je namenjen izključno za člane stranke in se ponaša z običajnim "kladivom in srpom". List je praktično urejevan in prinaša gradivo o vojaški in politični situaciji po vsem svetu in seveda polaga največ pozornosti Sloveniji in vlogi, ki jo igra Osvobodilna fronta v tej svetovni vojaški in politični borbi. Stranka izdaja tudi drug material komunističnega značaja, ki pa je namenjen članom stranke za prosvetne namene, ne pa drugim članom Osvobodilne fronte, "Kmečki Glas", namenjen kmetovalcem in poljedelcem, "Žena Danes", ki se peča s vprašanji in problemi ženstva in gospodinstva, "Slovenski Partizan", ki je glasilo Narodne osvobodilne vojske Slovenije, ter mnogo drugih manj važnih listov in revij. Mnogo teh listov prihaja tudi v Ameriko in niti v enem ni opaziti kake komunistične propagande. (Nadaljevanje prihodnjic)

končno formo v izjavi in na prvem zasedanju aktivistov Osvobodilne Fronte. (Nadaljevanje prihodnjic)

NA PREDVEČER ZMAGE

EDVARD KARDELJ:

Referat na II. zboru aktivistov OF. 4. IX. 1944.

Tovariši! Iz dveh razlogov govorim danes, na II. zboru aktivistov Osvobodilne Fronte, z občutkom posebne radosti. Pred našimi očmi dozorevajo plodovi setve, ki jo je slovenski narod rano ob rami z ostalimi narodi Jugoslavije več kot tri leta zalival s krvjo svojih najboljših sinov in hčera. Sanje brezštevilnih generacij našega naroda, ki so ga dosedanjim kovačim evropske njegove lastne zgodovine obodili na trajno tlako in pogin, postajajo resnica. Po načrtu nemških fašističnih imperialistov smo imeli biti gnoj njihove lastne zgodovine, oporišče njihove lastne veličine in gospodstva nad svetom. Toda napravili so tu napačen račun, kakor so se uračunali v vseh svojih računih. Slovenski narod je zapustil zavožene kolese slovenske politike iz poslednjih več kot sto let in se odločil za življenje in boj. Danes ni treba več nikogar prepričevati o pravilnosti te poti. Rezultati in mi s ponosom lahko rečemo: Oni so uspeh nove politične poti slovenskega naroda, ki je izražena v Osvobodilni Fronti, rezultat naše lastne moči, naših lastnih prizadevanj in žrtve, uspeh našega lastnega orožja, s katerim smo se borili ramo ob ramo z ostalimi narodi Jugoslavije.

Na drugi strani je današnje zborovanje aktivistov OF najbolj impozantna manifestacija notranje trdnosti in enotnosti OF. Osvobodilna Fronta je šla skozi razne faze in oblike razvoja, me-

njala je nekajkrat nekatere svoje notranje organizacijske oblike toda iz vseh preizkušenj je izšla še enotnejša, samo še bolj sposobna za težke boje, ki jih bije več kot tri leta. Ves razvoj tega v slovenski zgodovini tako edinstvenega vsenarodnega gibanja ki ga imenujemo Osvobodilna Fronta, predstavlja sklenjeno verigo bitk na področju politike in vojne, demokratične izgradnje in kulture gospodarstva in notranje uprave. On predstavlja proces organske rasti od prvih političnih osnov gibanja do kompliciranih oblik sistema demokratične oblasti, ki jo danes gradimo. To je dokaz njene notranje povezanosti z osnovnimi interesi naroda in njene nezadržane bojovne in ustvarjalne moči. Nikdar ni bila trditve, da je OF slovenski narod sam, prepričljivejša kakor je danes spričo veličastnih rezultatov težke borbe in neizmernih žrtve, ki jih je v svoji udanosti veliki stvari osvoboditve dal slovenski narod.

Med prvim in drugim zborom aktivistov OF

Današnji zbor aktivistov OF je drugi po vrsti. Mnogi od nas se spominjate okolnosti, v katerih se je vršil prvi zbor aktivistov OF in analog ter perspektiv, ki smo jih na tem zboru postavili.

Bilo je to v aprilu 1943. l. Tedaj smo komaj prebrodili krizo, ki je nastala po veliki sovražni ofenzivi v poletju in zgodnji jeseni 1942. l. Tedaj je zacvetela belogardistična izdaja, formirane so bile njene oborožene tolpe in okupator je s tem dobil zaveznika v samem slovenskem narodu. Ni

dvoma, da je bil to najnevarnejši trenutek v razvoju Osvobodilne Fronte. Toda pozimi in v zgodnji spomladi 1943 smo razbili sovražniške načrte, da bi s pomočjo izdajalcev zatrl voljo slovenskega naroda po svobodi in srečnejši bodočnosti. No, sovražnik je bil še močan, močan tako na internacionalnih frontah kakor tudi doma, na naši lastni zemlji. Belogardistična reakcija je bila prepričana v svojo zmago in v podporo izdajalskih emigrantskih jugoslovanskih vlad, ki so imele tedaj še krepke pozicije v zaveznikih državah.

Razumijemo je, da je pod takimi pogoji bila osnovna naloga tedanje etape v razvoju naše borbe notranje učvrstiti Osvobodilno Fronto in okrepiti našo Narodno Osvobodilno Vojsko. Prav zato je bilo tudi zborovanje aktivistov Osvobodilne Fronte posvečeno v prvi vrsti notranjim vprašanjem razvoja Osvobodilne Fronte. Bilo je jasno, da moramo biti kos težkim nalogam, ki smo jih predvideli, samo s čvrsto notranje enotno OF in z njenim enotnim vodstvom. Osnovno vprašanje tega zasedanja je bila zato "Izjava osnovnih treh političnih skupin OF", ki je odprla nove perspektive za razvoj Osvobodilne Fronte in za njeno vlogo v bodočem življenju slovenskega naroda. S to izjavo in s prvimi zborovanjem aktivistov Osvobodilne Fronte so bili dejanski likvidirani poslednji ostanki zgolj akcijske politične koalicije v vodstvu OF in v njenih organizacijah. OF je tedaj v celoti postala po svoji vsebini in po svoji širini vsenarodno gibanje.

Proslava 27 marca v Sudbury

Sudbury — V nedeljo dne 25. marca se je vršila proslava s zabavo v Sudbury v znak spominskega dneva 27. marca, ko so narodi Jugoslavije strmooglavlili profasistično izdajalske Cvetkovič-Maček vlado ter napovedali smrtno borbo fašizmu. S tem postaje 27. marec — zgodovinski dan — kateri bo dejansko spominjal nadaljnja pokolenja o nesmrtni borbi naših bratov in sester, proti nazi-fašizmu in vseh domačih izdajalcev.

V tem duhu bratske sloge in edinstva Kanadskih Južnih Slovanov, smo tudi v Sudbury, praznovali ta spominski dan. Priredili smo kakor omenjeno plesno zabavo, na kateri se je serviral čaj s domačimi peticami in pecivom, katerega so pripravile in daorvale v ta namen naše marljive članice, zakar se jim obenem tudi prisočno zahvaljujemo.

Prireditev je bila še dobro obiskana, posebno s strani Slovencev in Slovenk. To ne pravim samo jaz, ampak tako je rekel tudi govornik ob priliki na zabavi. Za ples pa je igrala dobro znana "Kazimir Fojs Orkestra" in moram reči, da je bilo prav izvrstno pač tako, da sem se tudi sama nekolikokrat zavrtela, kar je skoraj redkost pri meni. Da — tudi jaz sem plesala, čeravno sem bila zaposlena s kuhanjem čaja, katerega sem kuhala pri rojakinji Frances Žagar. Tem potom se tudi njej prav lepo zahvalim, ker nam je dala prostoro in tudi sama pomagala pri tem delu. Prav lepa hvala Frances! Prav lepa hvala tudi Mrs. Krajčič, katere je darovala blazinico, ki jo je sama izdelala ter okrasila. Hvala vsem udeležencem in vsem, ki so na kateri koli način pomagali k uspehu te zabave.

Čistega dobička je bilo \$112.21, katere vsota je namenjena za pomoč našim trpečim bratom in sestram v stari domovini.

Ker sem že pri dopisu, naj omenim še to, da nam je govornik v kratkih toda zelo pomembnih besedah orisal pomen 27. marca, ter povdaril da delujemo tudi v bodoče pri zgradnji bratske sloge in edinstva med nami tukaj v Kanadi. Če vsaj deloma vrzemo pregled na razmere in okoliščine, se nam zjasni kako velikega pomena je narodno edinstvo, zlasti v prihodnjih provincionalnih in federalnih volitvah. Morda bo kdo rekel, kaj nas mar volitve, po vojni bomo šli v stari kraj in tam živeli svobodno in člo-

Naša pomoč prispela narodu

Iz urada UNRRA Camp v Tolumbata je Združeni Odbor južnoslovenskih Amerikancev prejel sledeče pismo:

"Pred kratkim smo prejeli v tem logoru preko Urada za vojne informacije v Kairu, darila, katere so nas zelo razveselila.

Med darili so bile knjige, svinčniki, redala, papir, peresa in držala, ter škatlice za svinčnike. Poleg tega so bili posebni zavitki z sladkorjem, žepnimi robčki in glavniki, zrcala, škarjice itd. Ti zavoji so bili razdeljeni ženam in otrokom v bolnici. Oni so se zelo razveselili in živili darila.

Prosimo Vas, da se zahvalite gospodični Vilmi Bizjak, 1210 Beaver Ave., Elmwood City, Pa., katere karta se je nahajala v mnogih zavojih, kakor tudi vsem drugim, ki so poslali darila. Svinčniki, redala in papir bodo neprecenljive vrednosti za šolo in pouk".

Ponovno se vam zahvaljujem in ostajem
C. E. Chester
Chief Welfare Officer.

Mi prav z veseljem pričujemo to pismo zato, da bo naš narod v Ameriki videl kako se ceni njihova darila in koliko značijo za naš narod doma. Mi se nadamo, da bo tudi v bodoče mogoče poslati darila našim ženam in otrokom potom vztrajnega in nesebičnega dela nar-

veka dostojno življenje. Tako mnenje je napačno in se lahko maščuje nad nami samimi, če ostanemo tukaj ali pa ne. Kajti izvolitev provincionalne in tudi federalne vlade, v Kanadi, je enako velikega pomena za nas v Kanadi, kakor tudi za Združene narode v splošnem. Ako izvolimo vlado, katere bo dejansko delala v duhu načel sporazuma Treh velikih v Jalti, tedaj lahko rečemo, da bo to obenem velika zaslonba za pomoč našemu narodu v stari domovini.

Končno naj še omenim to, da smo počastili naše padle junake z eno minuto molka. Tako smo stojič in stremič trenutno se spomnili z globokih spoštovanjem in sočutnostjo ogromnih žrtev, ki jih je in jih še polaga naš narod v stari domovini. Ne malo nas pa razveseljuje dejstvo, da se približujemo k končnemu obračunu z nemškimi fašizmom, ter vsemi njegovimi pomagači.

Mary Smrke.

Problemi in naloge Sveta

KAKO PRISTOPITI K DEDU? NEKOLIKO SUGESTIJ IN POMEN ISTIH.

Tukaj želimo podati nekoliko sugestij boljše rečeno naše mišljenje, kaj je treba podvzeti, da se prevede v aktivnost delo, odlok Glavnega odbora, za redno mesečno zbiranje pomoči za naš narod v stari domovini.

Eno skupno pravilo po katerem naj bi se delalo povsod, kakor v naselbinah kjer postojijo odbori Sveta in močne organizacije, ali v mestih kjer ni odborov in organizacij — tako pravilo je nemogoče določiti. O tem zadatku mora vsaka naselbina sama razpravljati in sprejeti tisti način dela, kateri za njih najbolj odgovarja in se je pokazal najuspešnejši. Mi tu podajemo nekoliko primerov, kateri so mogoči, da se sprejmejo v nekaterih naselbinah, pri drugih se jih lahko poslužijo pri diskusiji kako organizirati delo.

Naše mišljenje je da bi delo, odnosno način zbiranja pomoči, najbolj se razvijalo in prineslo največji uspeh, ako bi se vršilo v okvirju vsake poedine organizacije same. To pomeni, da vsaka včlanjena organizacija mora da iznese vprašanje na svojih sejah, popisati vse one kateri so voljni prispevati, ter vse te prispevke redno pobirati in izročiti mestnemu odboru Sveta, kateri mora voditi točen seznam, koliko članov dotične organizacije plačuje in koliko vsoto, oskrbovati jih z članskimi knjižicami, znamkami itd.

Ako se celotno delo ne organizira na ta način oteženo bo pravilno upravljanje mestnim odborom samim, posebno v večjih naselbinah. Nemogoče je tudi radi tega, ker odbori ne obdržavajo redno svojih sej, da bi se istih udeležil vsaki član in prispevatelj in plačal svoj prispevek. Tako poslovanje je mogoče organizirati odborom le potom zastopnikov ali poverjenikov, kateri imajo poverenje da sprejemajo te prispevke mesečno od gotovega števila darovalcev v gotovem okrožju. Vsekakor bo potrebno imenovati take zastopnike za one ljudi, ki niso člani nobene včlanjenih organizacij in želijo dati svoj prilog

ših organizacij in posameznikov v Ameriki. Naša dolga borba da se v Ameriki prikaže pravo stanje stvari v Jugoslaviji, je dosegla zaželjeni plod. Ameriške oblasti in organizacije pomagajo našemu narodu. In to mora dvigniti naš narod v Ameriki, da z vsemi mogočimi močmi ki jih imajo na razpolago, na vsakem kraju in ob vsaki priliki, prispevajo pomoč svojemu lastnemu narodu v stari domovini. Taki izrazi hvaležnosti, so nam resnično v ponos in nadaljno vzpodbudo za nadaljevanje tega dela. To nam je največja nagrada, ki jo moremo dobiti.

Dobro uspela večerna zabava-Kvota za Edinost izpolnjena

Toronto — Kakor po drugih kolonijah, tako smo tudi mi Torontčani izpolnili svoje obveznosti "kampanje Edinosti". Mogoče si nekateri izven Toronta mislijo O! kaj nas lahko naredijo kar hočejo, imajo centralo in druge ugodnosti. Ali dragi moji to je ravno nasprotno, ker so razmere vse drugačne kakor si jih nekateri predstavljajo. Tukajšnja okolica je velika in prevelika, akoravno ima nas Slovencev okrog 35 do 40 družin, potem pa še nekoliko samec, težko je priti skupaj radi razdalje, kjer je vsaki drugi drugačnih misli in mnenja, kakor je rekel Ribničan, ko je prevrnil voz zeljnatih glav i, kropa. . . vsaka glava ima svojo pamet. Tako je tudi pri nas.

Ko sem zadnjič na prireditvi pri vratih stal in prejemal vstopnice, bilo mi je kot da sem na pokopališču, a ne v dvorani. Kazalec na uri je bil že daleč čez de-

vsaki mesec. Potom teh poverjenikov zbiralo se boče v manjših naseljih kjer ni nobenih organizacij ali mestnega odbora Sveta.

S tem ne samo, da bi bil uspeh najboljši ako bi vsaka organizacija sama zbirala prispevke med svojim članstvom, to je tudi v soglasju z organizacijskim pravilom. Namen ni, da Svet zameni druge naše organizacije, ali da prevzame njihove aktivnosti, obdržava redne seje i t. d., skratka, da delo za pomoč našega naroda vodi posebej, nego v sporazumu in tesnem sodelovanju z organizacijami. Svet je samo en odbor ali vez odborov, kateri veže organizacije v skupnem delu za pomoč naše stare domovine. Dalje, Svet ni vzpostavljen da prevzame aktivnost organizacij na tem polju, temveč da delo teh organizacij koordinira, tako, da se dela po enem skupnem načrtu. Ako bi se to delo prepustilo izključno odboru, lahko se dogodi, da bi se organizacijsko delo Sveta razvijalo v obratnem pravcu od onega, kateri mu je začetan v pričetku.

Vsled tega je potrebno, da se to vprašanje iznese pred članstvo na sejah vseh organizacij, ki so včlanjene, ter se o tem razpravlja in podvzame potrebne mere o tem. Vsem onim, katerim odlok Glavnega odbora ni dovolj jase, naj nam pišejo za pojasnila. V manjših mestih, kjer ni odbora in ne organizacij, naj se poedinci zavzamejo za to potrebno delo. Obrnejo naj se na gl. urad kateri jim bo poslal potrebne informacije, članske knjižice, markice in drugo kar jim je potrebno.

S. Miošič, gl. tajnik....

Tone Fajfar in Dušan Petrovič, jugoslovenska delegata na mednarodni delavski kongres v Londonu, se pogovarjata z ameriškim delegati. Fajfar in Petrovič sta oblečena v partizanske vojaške uniforme. Med njima sedi J. Carry, tajnik CIO.

vet, nas je bilo pa vseh še ne kolikor je dvakrat prisijala in kazala pot velika zvezda trem kraljem — ali ne kraljem, takšnim ki so prodali narod, napolnili svoje žepe in pobegli iz domovine.

Zatoraj dragi rojaki in rojakinje! Tudi nam je potrebno in dolžnost nas veže, da tembolj delujemo složno, kot delajo naši bratje in sestre v kraju. Zato imamo naše delavske časopise, kateri vedno zagovarjajo naše interese in skupno sodelovanje za naš lastni napredek. Koliko je dober in čestiti mali časopis koristen narodu, je povedal veliki vojskovodja Napoleon z besedami rekoč: "da se ga bolj boji, kakor pa tisoč dobro opremljenih vojakov".

Toraj podpirajmo in širimo naš edini slovenski list v Kanadi, naše edino in najmočnejše orožje proti največjemu nam sovražniku — fašizmu.

Kakor je bilo zaključeno na seji odseka Z. K. S. in tudi poročano da imamo tri mesečno kampanjo za včlane in članice in katere so nam pravila neprikrita, čista in jasna, da jih lahko vsaki razume in spoštuje so proti fašizmu, z narodom in za narod. Upam, da vsaki Slovenec in Slovenka v bistrim razumom, kateri ima ljubezen do svoje domovine, da postan član Zveze Kanadskih Slovencev. Bratje in sestre! Ravno zdaj je čas, da se včlanimo in vsi skupaj delamo in pomagamo domovini katera nas kliče. Pridite, — vsako prvo nedeljo v mesecu ob drugi uri popoldan v prostore Bolgarsko-Macedonski dvorani na 386 Ontario St.

Ko se nahajam ravno pri dopisnem se spomnil tudi na Sudbury. Spominjam se še od lanskega leta, da imamo Toronto objubljeni banket. Jaz se temu nič ne protivim, kar upam da tudi naši bratje ne bodo oporekli. Uvidim, da bi imeli Sudburčanje prevelike izdatke, ker so nam dolžni že dva banketa.

Zato vas prosim, da se v vsaj v tretji umirite, četudi za vas "dela" celi Nikelni pas tam do Falken Brica. Ali vi Sudburčani, ste se obrnili tudi v nasprotno stran, tam ko se nahajajo Dardanele. Jaz sem vse to zasledoval v časopisu in o kaki nesreči, tam bi si lahko polomil še noge. Ker večina čitateljev ne ve za te dardanele moram označit da se ta kraj imenuje Creighton Mine. Torej Sudbury le še tako naprej, mi smo vedno pripravljani, da se udeležimo banketa.

Držimo in stojmo trdno kakor skala, kakor je Kristus rekel Petru. "Peter, ti si skala in peklena vrata te ne bodo premagala". Ali tudi mi smo skala, pa bodo kmalu tudi fašisti in njih sluge premagani.

John Seme.

Proslava 27 marca v Torontu

Toronto — V nedeljo dne 25. marca se je vršila proslava zgodovinskega dneva, 27. marca v znaku bratske solidarnosti in narodnega edinstva, ko so se narodi Jugoslavije postavili po robu tedanje izdajalske Cvetkovič-Maček vlade v letu 1941. Proslavo je aranžiral tukajšnji odbor Sveta Kanadskih Južnih Slovanov v Community Hall, katere je bila napolnjena do zadnjega sedezla. V proslavi je sodelovali tudi dobro znani tamburaški zbor "Tito" in slovensko-pevsko društvo "Zvon", katere dva sta žela veliko odobravanja in pohvalo od navzočih za izvajanje lepih koncertnih komadov v godbi in pesmi. Pevsko društvo je topot zapelo partizansko pesem "Na juriš", katere je od navzočih dobila veliko odobravanje z željo, da se še večkrat sliši take pesmi.

Poleg koncerta smo imeli slovenske, hrvatske in srpske govornike in govornice, kateri so govorili vsak v svojem jeziku o hrabrosti, slogi in trpljenju naših junaških bratov in sester v stari domovini, žrtvujoče vse pa tudi lastno življenje, za svobodo svoje domovine brez vprašanja, kateri veri ali stranki pripadaš, bodisi Slovenec, Srb ali Hrvat. Obenem so naglašali potrebo, da tudi mi tukaj žrtvuemo kar največ mogoče za narod v domovini, da mu olajšamo bolečine, katere mu je zadal smrtni sovražnik fašizem in domači zaslepljenci, kateri igrajo vlogo "Juda Iskariota". Nadalje so tudi povdarjali, da se mi tukaj v novi domovini združimo in nadaljujemo naše delo v slogi, katere bo tudi največja pomoč narodu v domovini, kakor tudi nam samim tukaj v bodočnosti.

Toraj dragi čitatelji, gotovo je nam vsem znano v kakšnem položaju smo se tudi mi sami nahajali predno smo zapustili rojstni kraj in se podali v tujino, katere

Narodni pregovor pravi: "V slogi je moč!" Tega ne more noben človek utajiti, ker to se je izkazalo v zdanih par let v Jugoslaviji, ko je narod odrezan od ostalega sveta, obkoljen z sovražnimi silami in domačimi izdajalci, uspel in vztrajal v slogi, trpljenju in mukah dosegel svoje narodne pravice. Zatorej naša dolžnost je pa tudi, da ga podpiramo v njegovi borbi moralno in materialno, po naši možnosti. S tem bomo pokazali, da smo tudi mi od naroda, kateri razume svoje pravice.

J. Sheryak.

Razno iz Sudbury

Sudbury — Kampanja Edinosti, kakor tudi letne seje tukajšnjih odsekov podpornega društva, mladinske organizacije, odseka Zveze Kanadskih Slovencev itd., je že za nami. Vredno pa je omeniti kljub temu vsaj najvažnejše in predvsem članice in članice odborov, kakor tudi raspravo, ki se je vršila medtem na sejah ter drugače v pogovoru.

Tukajšnji odsek Vzajemne Podporne Zveze Bled je izvolil na svoji letni seji sledeče odbornike za naslednje leto. Predsednik M. Zaic, podpredsednik J. Nemančič, tajnik L. Račič in blagajnik L. Ruparčič. Nadzorni odbor: F. Dim, P. Tomac in J. Lukežič. Bolniški nadzornik L. Leskovec in J. Žičkar. Mladinski vodja F. Zaic.

Novo izvoljeni odbor je zaključil, da se kampanja pri Zvezi oživi in da vsak član pridobi po enega člana.

Odbor mladinskega odseka je sledeč: Predsednica M. Foys, podpredsednica M. Žagar, tajnica R. Kužnik, blagajnica R. Foys in v nadzorni odbor M. Nosan. E. Lukežič in F. Kužnik.

Zatem se je vršila seja odseka Zveze Kanadskih Slovencev, kjer je tudi izvoljen odbor za naslednje leto. Predsednik L. Ruparčič, podpredsednik J. Nemančič, tajnik J. Smrke, blagajnik J. Slovenec in nadzorni odbor: J. Lesar, J. Kambič in M. Smrke, Prosvetni Odbor J. Mihelčič, J. Lukežič, J. Gorše, in J. Lesar. Pomožni odbor, predsednik M. Zaic, tajnik F. Zaic, blagajnik J. Golobič.

Odbor Sveta Kanadskih Južnih Slovanov v Sudbury, je kot sledi: Predsednik V. Legac, podpredsednik J. Pi-lja, tajnik J. Kosmlr in blagajnik J. Gorše. Nadzorni Odbor, J. Lesar, J. Sekula in M. Stanajev. Prosvetni odbor, predsednica K. Briški, M. Nagode, D. Katarinčič, S. Hack, J. Valič, J. Slovenec, F. Zaic in J. Gruberčič.

Prosvetni odbor je pokazal svojo zmoglost minulega februarja ob priliki prireditve banketa za pomoč narodom Jugoslavije. Njegova predsednica, katere je poznana že iz Timminsja, je zelo aktivna v tem oziru. Imamo pa več takih naših tukaj v Sudbury. Pri temu moramo omeniti M. Smrke, A. Kozlič, njena sestra A. Repar in R. Lesar itd.

Kot razvidno iz dnevnih novic, vojna gre k svojemu koncu. Tega si žele tisoči in tisoči prej in deloma še sedaj zasluženi narodi po nemškem fašizmu. Tisoči upirajo svoja upanja in nado, da se s končca to strašno in krvavo klanje enkrat in za vselej. Toda odpraviti vojno, se pravi odpraviti največje gorje ljudstva v svetu. Kajti ničesar ne moremo dobiti v primeru z uničenjem tako ljudskih bitij, kakor tudi materijalnih sredstev, kakor vse to uničuje vojna. Odpravljena bo pa edino takrat, ko ljudstvo spozna resnico o vojni.

Nekateri že izražajo mnenje, češ kaj so nam potrebne kake organizacije. Vojna se končuje in po vojni bo vse šlo v takem redu, kakor namazano. Večje prevladnosti rojaki in rojakinje v tem oziru. Ne smemo pozabiti posledice prve svetovne vojne. Te so več kot očitne tako v narodnih zadevah, kakor tudi v zadevah delavcev in delavk. Da sprečimo ponovitev napak po prvi svetovni vojni, se moramo organizirati in edino z organizacijo bomo dosegli to, kar res ljudstvu pripada.

V tem oziru nam pride ne malo vpoštev delavski tisk, kateri nas vodi, uči in brani naše interese. Zato je pač skrajni čas, da spoznomo vrednost organizacij, unifikacija pokreta in predvsem delavskega tiska.

Čital sem dopis iz Port Arthura, Edvarda Troha, kateremu izrekam globoko sožalje nad izgubo njegove ljubljene soproge in matere. Kjer je ona končala svoje življenje, nadaljujmo mi z isto vnmemo in zavestjo do popolne zmage nad kriminalnim fašizmom.

F. Zaic.

Titov govor o programu nove vlade

ša skupnost, demokratska federativna Jugoslavija pre- stitiž in moč, kakršne ni Ju- goslavija uživala nikdar po- prej. Zajedno je trd boj za svobodo še enkrat potrdil in dokazal, da je Jugoslavija vitalna zahteva vseh njenih narodov, da ni ona kaka tren- utna kreacija, pač pa zgo- dovinska potrebnost, brez katere bi ne bila mogoča svoboda njenih individual- nih narodov.

CIVILNE SVOBODŠČINE

Demokratske pravice, katere so pridobile mase na- šega naroda med vojno za narodno osvobodjenje, so ba- zično zahtevane v strukturi ljudske administracije, mo- rajo biti zavarovane in raz- širjene, kakor daleč je mo- goča med sedanjim vojnim položajem. To se posebno nanaša na take civilne svo- bodščine, kakor osebna svo- boda, verska svoboda in pa svoboda govora, tiska in zd- ruževanja.

KAZNOVANJE VOJNIH ZLOČINCEV IN KOLA- BORACIONISTOV

Vlada bo polagala zahte- vano pozornost vprašanju stroge kazni za vojne zloči- nce, tistim, ki so služili za orodje vpadnikom in so po- stali izdajalci naroda, tako ne bodo zločinci, katerih se drži kri našega naroda, ušli zasluženi kazni. Stotisoče žrtv zahteva to od nas.

Vlada smatra da mora bi- ti bazični princip, da se iz- pelje ta naloga, pravica in želja, da se ohrani mir in red v deželi proti anti-demo- kratičnim elementom. Vlado bodo vodili ti principi in ve- rujejo, da ne more biti želja po maščevanju resnična smer za varnost notranjega reda in konstruktivne rehabilita- cije, dala bo priliko vsem tistim, ki so se dali zapeljati, da popravijo svoje napake iz preteklosti s poštenim de- lom.

NOVI DEMOKRATIČNI ELEMENTI ZDRUŽENI V AVNOJ

Lojalni principom demo- kratije in trdno odločeni da iztrebimo kakor hitro mogo- če negativne — moralne in politične — efekte sovraž- ne okupacije in vojne, hoče vlada delati z vsemi tistimi, ki se niso kompromitirali s kolaboracijo z vpadniki in njihovimi kvizlingskimi agen- ti, da vzmaje aktivno delo v rekonstrukciji domo- vine.

Tako kmalu kakor je mo- goče, bo vlada in Prezidium AVNOJ podvzela korake, da se zagotovi, da bo AV- NOJ in Prezidium izpopolnjen z reprezentanti progresiv- nih političnih in demokratskih grup, ki niso bile kom- promitirane s kolaboracijo s sovražnikom.

Youth of Hamilton — Join The Tito Youth Club

In October, 1944, the Tito Youth Club was formed with thirty-two girls and boys ranging from the ages of 14 to 25. A program was drawn up, one that would unite the Yugoslav Youth in Hamilton for sports, social, educational and other activities.

In the following months of No- vember to February new members joined the Club. Still our Club was dissatisfied, because we felt that with about 150 Yugoslav girls and boys of Hamilton eligible for mem- bership, at least one hundred of that number should be members of our Club.

At our last meeting it was decid- ed to make March the campaign month for new members. Each member promised to initiate a cer- tain number of boys or girls into our Club for our "Campaign Month".

The month of March is over and the monthly meeting of our Youth Club is going to be held this Sun- day, April 8th, 1 P.M. at the Par- tisan Hall, 243 Beach Road.

Our members are asked to bring along their new members to this meeting so that they might be initiated. And to all our boys and girls in Hamilton, who are not yet members of our Youth Club, we extend a cordial invitation to come to our meeting and enjoy the privileges of the Tito Youth Club of Hamilton.

Joseph Stanovich
President.

EKONOMSKA REHABI- LITACIJA

Vlada smatra da je bil velik vojni napor naše do- movine brez uspeha, če bi se zajedno z največjim sis- tematičnim naporom ne sto- rililo vse, kar je v naših mo- čeh, da se pospeši ekonom- ska moč države, katere je toliko trpela med vojno.

Izboljšanje ekonomskega življenja je pred nami kot skrajno težaven problem v ozadju in na fronti. Ekono- mska destrukcija povzročena od vojne, je tako velika, da je planirana intervencija od države z organizacijo in izvrševanjem ekonomske re- konstrukcije, vključno re- gulacija celega ekonomskega življenja v deželi, sama od sebe postava brez vpra- šanja. To je edini način, po katerem moremo mi zbrati vse razpoložljive vrednote, ki morajo biti organizirane in vporabljene v rekonstruk- cijskem delu vsake federati- vne enote, kakor tudi v re- konstrukciji vseh tistih vo- dilnih odsekov v produkciji, katere služijo vsej deželi.

POMOČ PRIVATNI INCIJATIVI IN EKONOMIJI

Zajedno bo vlada garan- tirala popolno svobodo in pomoč privatni incijativi in ekonomskemu delu, brez ka- terega si ni mogoče misliti nagle rekonstrukcije v Ju- goslaviji.

POSEBNO POZORNOST SE BO POSVEČALO ZADRUGAM

Posebno pozornost se bo posvečalo zadrugnemu giba- nju, ki bo igral veliko vlogo v rekonstrukciji dežele.

EKONOMSKO POMOČ OD ZAVEZNIKOV PRIČAKUJEMO

Jugoslavija je sorazmer- no nosila največje ekono- mske žrtve. Zato pa jugoslo- vansko ljudstvo pričakuje — opravičeno — da bo v olaj- šavo njihovega pomanjkan- ja in v delu ekonomske re- habilitacije dobilo popolno pomoč od svojih zavezni- kov, podporo, ki bo odgo- varjala njegovi nesebični- m prispevkom k skupni stvari zavezniških narodov.

ZIVLJENJSKI STANDART DELOVNEGA LJUDSTVA BO IZBOLJŠAN

Vlada smatra potrebno da povdara zlasti to, da so nosili največje žrtve v živ- ljenju in materialu za svo- bodo Jugoslavije najširši krogi ljudstva, to se pravi delavske mase. Zato bo iz- boljšanje pri hrani, obleki itd., kakor tudi pri celem ekonomskem in socialnem položaju teh krogov, nedel- jiva obveznost z razvojem naših ekonomskih sil usme- rjenih na svobodo.

VABILO NA PLESNO ZABAVO

Katero priredi Odsek Zveze Kanadskih Hrvatov v To- rontu v četrtek večer dne 5 aprila v Bolgarsko-makedon- ski dvorani na 386 Ontario St. Za ples bode igral naš dobro znani orkester "Tito".

Vabimo vse ljubitelje ple- sa, mlade in stare da se za- gotovo udeležijo. Za dobro zabavo skrb!

Odbor.

VABILO NA PREDSTAVO

Toronto — Tukajšnji Od- sek Zveze Kanadskih Hrvatov priredi koncert s šaljivo igro, v nedeljo 8 aprila v dvorani na 386 Ontario St.

To je prvič take vrste pri- reditev, radi tega vabimo vse ljubitelje naših priredite- v, da ne propustijo te pri- ložnosti in lepega užitka.

Pričetek ob 8 uri zvečer.

Tajnik.

NAZNANILO ZA SEJO

Toronto — Naznanja se članstvu odseka Zveze Ka- nadskih Slovencev, da se re- dna seja, katere je bila od- ložena vsled praznikov, vrši prihodnjo nedeljo dne 8 aprila ob 2 uri popoldne v zna- nih prostorih na 386 Onta- rio St.

Vljudno se vabi vse ne- lede dali ste član ali ne. Pri- dite in spoznajte se z delom in smernicami Zveze.

Tajnik.

rjena za konečno zmago nad sovražnikom.

POLJEDELSKE REFORME IN INTELEGENCA

Vlada bo tudi načela kmetijski problem, kakor hitro bo mogoče z agrarno reformo, na vidiku in nase- ljevanjem, da se omogoči revnejšim slojem kmetoval- cev priti do zemlje, saeno s potrebnim orodjem. S kme- tovalci moramo rešiti tudi problem dolgov; industrijal- nim delavcem in inteligen- ciji moramo rešiti problem ta- kojšnega izboljšanja njiho- vega ekonomskega položaja z upostavitvijo pogojev za socialno in kulturno izbolj- šanje, socialno varnost itd. Vlada bo posvečala posebno pažnjo vojnim žrtvam, voj- nim sirotam in družinam vo- jnih ujetnikov. Z ozirom na socialne uredbe bo vlada v ozkem stiku z delavci in us- lужbenci, kakor tudi v vsot- vstvom kmetijskih in konsu- mernih združenj.

SVOBODA IN SUVERE- NITETA LJUDSTVA

Da izpolni vse te naloge bo vlada, sloneč na podpori demokratsko izvoljenih ob- lasti in v ozkem stiku ter kolaboraciji z vladami vsake konfederacijske jednote, po- svečala vso svojo pozornost, da se podkrepiti in razvije ljudstva avtoriteta v širokem demokratskem smislu. Po- magalo bo krajevnim orga- nom oblasti in regularnim ljudskim sodnijam, da bodo služile interesom ljudstva v najvišji meri in da se bo- do opremili za svojo nalogo kot čuvaji ljudske svobode ter suverenosti ljudstva, ka- kor tudi za nalogo izvrševal- cev velikega dela rekonst- rucije v deželi.

V tej zvezi bo vlada pod- vzela vse potrebne korake, da uredi vprašanje zakono- daje in da postavi sodnje, kakor hitro bo to mogoče. Vsa vprašanja, ki zadevajo sestavo centralne in federa- tivne vlade, bodo pred for- macijo zakonodajne zbornice, rešena v najožji koo- peraciji in bratskem sporazu- mu s konfederativno vlado.

GROMYNKO NAČELJUJE SOVJETSKI DELEGACIJI

Moskva — Vlada Sovjet- ske Unije je imenovala An- dreja A. Gromynko, sovjetski ambasador za Združene Države, kot načelnika sov- jetske delegacije na konfe- renci Združenih narodov, ki se začne v San Francisko dne 25 aprila.

Cilj konference Zdrže- nih narodov je ustanoviti or- ganizacijo mednarodne var- nosti.

Četudi zaenkrat niso po- trjena dozdevanja prevlad- juje mnenje, da bo kanad- sko delegacijo predvodil premier King, kakor tudi predsedoval konferenci.

VABILO NA ZABAVO IN PROSLAVO

Katero priredi Odsek Zveze Kanadskih Slovencev v Montrealu v soboto dne 7 aprila ob 8 uri zvečer v Hr- vaškem Domu na 3447 St. Laurent Blvd.

Vabimo vse Slovence in Slovanke, kakor tudi brate Hrvatce, Srbe in ostale Slo- vane, da se nam pridružijo ta večer. Zabave bode do- volj za vse.

Vabi odbor.

PREDOBJAVA ZA KON- CERTNO PREDSTAVO

Toronto — Na minulj seji pevskega društva "Zvon" zaključeno je, da koncem aprila priredi odsek Zveze Kanadskih Slovencev in o- menjeno društvo skupno koncertno predstavo. Datum kdaj se prireditev vrši bode naznanjen pozneje.

TAG DAY ZA JUGO- SLAVIJO

Apeliramo na skupni nar- od, vsa dobra in usmiljena srca v Port Colborne in Humberstonu, da prispevate kolikor največ kdo more na Tag Day v soboto dne 7 aprila, kateri je prvokrat pri- rejen v teh mestih, Port Colborne in Humberstonu.

Ves prihod je namenjen za pomoč našemu narodu v Jugoslaviji, zatoraj upamo da bode te velikodušni nap- rar našim tegarjem kadar vas obiščejo.

Tag Day komitet.

lilno pravico in kakor hitro mogoče po osvobojenju vse dežele. To velja tudi za kon- federacijske jednote. Ta svo- bodno izvoljena zakonodaj- na zbornica bo seveda imela konečno besedo glede odlo- kov in zakonov izdanih od AVNOJ kasneje, povečana začasna zbornica, katere formacija bo ena izmed prvih nalog vlade in prezidija AVNOJ. Vlada bo podvzela korake za izvedbo splošnih volitev za podrejena telesa ljudske administracije kol-ikor mogoče kmalu po volil- nih principih, ki so taki, ka- kor povedano zgoraj.

USTANOVITEV VLAD KONFEDERATIVNIH JEDNOT

Da se omogoči sodelovan- je tako, da bo efektivno v popolnem obsegu in da bo ljudska administracija orga- nizirana na kar mogoče po- polni način, bodo vlade kon- federacijskih jednot sestav- ljene kakor hitro mogoče kot ekzekutivni in admini- strativni organi za vsak ok- raj.

VOLITVE

Prepričanje vlade je, da je najkrajša pot do konečne uredbe vprašanje državne organizacije v obdržavanju svobodnih volitev v zakono- dajno zbornico s splošno vo-

Charles McClure delav- ski kandidat v Sudbury

Sudbury — Okrožni Kom- itet Delavske Progressivne Stranke, je na svojem izred- nem zasedanju minule sre- de soglasno sprejel nomina- cijo Charles McClur-a, kot delavskega kandidata v Su- dburškem volilnem okrožju za prihodnje provincialne volitve.

Charles McClure, kateri je na splošno znan kot vneti delavski boriitelj že dolga leta, je izrazil pripravnost sprejeti nominacijo kandi- dature v omenjenem volil- nem okrožju. Njegova izja- va v tem oziru je ne samo radost za številne delavce in delavke zaposlene v tem rudarskem področju, kjer je neizmerna potreba za res- nično zastopništvo v poslan- ski zbornici, tembolj na splošno med narodom odo- bravana.

Glavni urad za pred vo- lilno kampanjo za izvolitev delavskega poslanca za Sudburško volilno okrožje, se nahaja na 17 Elgin St. Glede informacij zaradi re- gistracije ali karkoli, pride- te lahko naravnost v urad. Glavni ravnatelj za izvolite- v delavskega poslanca v prihodnjih provincialnih volitvah, je Joseph Billings. Delavci in delavke! Ne pozabite, da je veliko laže- če na vas samih za izvolitev delavskega poslanca. Zato ne izgubimo niti trenutka v agitaciji in drugače delati za izvolitev — Charles Mc- Clure.

Joe Billings, manager.

ZAPADNA FRONTA

Pariz — Zavezniška ar- mada se z naglico bliža Ber- linu s južnozapadne in sever- zapadne strani.

Po zatrdilu vesti prvi od- delki ameriške in britske ar- made, so oddaljeni nekaj 188 milj od Berlina. Nacistič- ne sile po obkolitvi v Ruhr industrijskem področju in prebitju črte preko reke Raj- ne, odstopajo v popolnem neredu.

Poročilo iz bojne črte pravi, da se tisoči nacističnih vojakov predajajo zavezniš- ki armadi. Vrhovni poveljnik zavezniških armad, general Eisenhower je naslovil poziv nacističnemu vojsstvu za pre- dajo. V pozivu pravi, da naj odloži orožje in se preda zavezniški armadi, ter z tem zmanjša prelivanje krvi in polaganje nepotrebnih žrtv v borbi proti zavezniških ar- mad.

Kanadski oddelki so zad- njega tedna okupirali važne položaje v Holandiji in se pričakuje, da bo ta država v kratkem očiščena od oku- patorskih sil.

Nadalje vesti trdijo, da so vidni znaki na bojni črti, ki kažejo, da so nacistične sile upešane in da po vsej Nem- čiji raste nezadovoljstvo med prebivalstvom, katero se je naveličalo vojne. Kljub temu nacistična komanda skuša podkrepiti moralo ta- ko med vojaštvom kakor tu- di civilnim prebivalstvom za nadaljevanje vojne. Nekate- ri krogi izražajo mnenje, da je poraz nacistične armade že blizu in da bo vojna kma- lu skončana.

ARMADA IN ZAVEZNI- SKA POMOČ

Vsled uspešnega bojevan- ja pod najbolj težavnimi pogoji in vsled velike kont- ribucije za skupno stvar Združenih Narodov, je naša junaška in slavna armada pridobila zgodovinske zaslu- ge ne samo z zavarovanjem svobode in neodvisnosti za naš narod, ampak tudi med- narodni prestiž za našo do- movino. Naši veliki zavezni- ki — Sovjetska Unija, Veli- ka Britanija in Združene države — so nam dali in nam še dajajo veliko podporo ta- ko naši armadi kakor našemu ljudstvu. Naša tovarišija v orožju z njimi je neraz- rušljiva ter se bo počela in razvila še bolj v konečni obliki vojne. Rama pri rami z našimi zavezniki, bo naše ljudstvo nadaljevalo z vo- jno do konečne zmage, dok- ler se Hitlerjeva Nemčija ne poda brezpogojno.

KOLABORACIJA ZA VOJNI MIR

Vlada bo tudi obdržavala tesno zvezo z Zavezniki v organizaciji za povojni mir. Naša ljudstva so prepričana, da bodo tudi v tistem času deležna uživanja podpore Zaveznikov v svojih opravi- čenih narodnih zahtevah, prav kakor so jo deležna v borbi proti skupnemu sovra- žniku. Vlada bo sodelovala pri mednarodnih organiza- cijah in aktivnostih, ki stre- me za stalen mir.

LJUDSTVA POSTANEJO GRADBENIKI SVOJE USODE

V svojem prizadevanju za osvobodjenje so jugoslovans- ka ljudstva dokazala nespo- rno, da so bile njihove ve- like žrtve v življenju dane ne samo za osvobodjenje zu- nanjih sovražnikov, pač pa tudi za notranji napredek in regeneracijo dežele. Globo- ko navdahnjeni z željo, da ustvarijo resnično demokra- cijo, je ljudstvo započelo in odkrilo novo podlago za ljudsko upravo. Oni hočejo biti gradbeniki kakor tudi kapitanji svoje lastne usode. Pred očmi jugoslovanskih ljudstev, katere so izkusila nepojmljive grozote, teror, masaker in destrukcije od tujih vpadnikov in domačih izdajalcev, sveti jasen in ve- lik cilj novega sveta, katere- ga bodo zgradili s svojimi lastnimi rokami za srečnejšo bodočnost in prosperiteto. Pri vseh svojih delih bodo vladi stala ta stremiljenja svojega ljudstva pred očmi.

POZIV JUGOSLOVANOM

Vlada končuje prvo poro- čilo programa s pozivom na ves narod v Jugoslaviji, na vse progresivne in dobro misleče ljudi brez ozira na njihova prepričanja glede detajlov in načina za izvrši- tev nalog pred njo, da se zavežejo brezpogojno za borbo zmage nad sovražni- kom in za rekonstrukcijo de- žele.

Na vas vseh je, da posta- vite ljudske interese nad tiste od posameznikov, da se ne daste zapeljati od obzi- ranja reakcionarnih in pus- tolovskih elementov in da ne podležete obupnim čutilom zastran destrukcije po štiri- letni okupaciji in borbi, med katero so bili začetni prvi ko- raki reda in pravice. Vlada bo delala v svojem prizade- vanju, da odpravi vse napa- ke, ki utegnejo biti in bo ravnala strogo z javnimi in je doprinese za osvoboditev slovenskega naroda, ne užiti- timi sovražniki. Temeljna ideja, na kateri sloni ta pro- gram, je kolikor mogoče hi- tra osvoboditev domovine, mir in rekonstrukcija z moč- mi vsega ljudstva.

Iz francoščine prevedla K. N.

Njen mož!
Oh, kako daleč so že zlate sanje vseh mladih deklet! Sanje o sladkem pričakovanju, o zaroki, zaročnem prsta- nu, čestitkah. . . In pozneje o dolgi poročni svilni obleki z belo, dopetno tenčico, o igranju orgel, plapolanju sveč v cerkvi, o vsem tistem, o čemer sanjajo mlada, strogo vzgojena dekleta. Vse to je zdaj zanjo končano. . . Izbr- sano za zmerom! In kaj je dobila v nadomestilo?

Ničesar. Grobijanski uradnik je zapisal njeno in letalčevo ime na belo polo, polno števil in kolkov. Nekaj čak, in bila sta poročena! Samo nekaj trenutkov je za- doščalo, da je za vselej zvezala svojo usodo z usodo ne- znanca, ki mu ni vedela drugega kakor ime. Res nena- vadna poroka za dekle, kakor je ona!

Posebno jo je pa trpinčala misel, da se je morala ona, Francozinja iz ugledne družine, tako meni nič tebi nič poročiti z neznanim španskim miličnikom, ki o njem sploh ne ve, kaj je in kaj počne v zasebnem življenju.

Sicer je bil pa Moreno z njo vljuden, čeprav se ji je zdelo, da je včasih nekoliko zarobantil. To je bila naj- brže takšna vojaška razvada. Tudi napačen dečko ni bil, morda bi ji bil celo všeč, če bi ga bila srečala v drugih okoliščinah. . .

Toda že misel, da se je morala proti svoji volji poro- čiti z nekom, ki ga pred nekaj urami še poznala ni, jo je spravljala v slabo voljo.

Pričela je torej premišljevat, ali je poroka v takšnih nenavadnih okoliščinah sploh veljavna.

Samo za trenutek se je oprijela te resilne bilke. Mor- da pa le ni veljavna? Toda kolikor bolj je premišljevala, kako se je vse zgodilo, toliko bolj je ginevalo upanje v ta edini izhod. Spomin na duhovnika, ki ju je, odhajajoč na morišče, blagoslovil, ji je razgnal poslednji dvom. Njuna poroka — žal! — ni veljavna samo pred ljudmi, ampak tudi pred Bogom! Če bi se še tako rada izmazala, bila je prava zakonska žena častnika Morena: pri tej za- devu ni bilo moči ničesar več spremeniti.

Orana se je zgornila ob misli, da ni poti nazaj. Glava ji je gorela od močnih misli. Stopila je k oknu, da bi nekoliko svobodneje zadihala in da bi se pomirila.

Zunaj je dehtela topla španska pomlad, tolikanj drugačna od hladne, pogosto deževne francoske pomladi. Vse okrog je bilo tiho, samo voda v vodometu je drobno žuborela. Gledajoč živobravne južne cvetlice in baržuna- sto listje zimzelenih dreves, je čisto pozabila, da stoji ta vrtič v mestu, kjer divjajo bratomorni boji. Popolnoma je pozabila na vojno.

Pomislila je na beg.
Oh, zbežati kam daleč, daleč od tod, daleč od te zaklenjene sobe, daleč od tega neljubljenega, neznanega moža!

"Ne ganite se od tod. Pomislite, da je na kocki živl- jenje naju obeh!"

Odmev njegovih resnih besed ji je zadonel na uho v trenutku, ko je pozabila na vse, ko je mislila s silo pretrgati vezi, ki so jo vezale nanj. Zgornila se je ob odgovornosti, ki si jo je naložila, ob odgovornosti za nje- govo življenje.

V trenutku je razumela, da bi bilo blazno, zbežati iz tega varnega zatišja na ulico, kjer bi jo lahko ustavil sleherni pobalin.

Kam naj bi tudi zbežala? Na ulico? V hotel? Na ulici bi se zdržnila vselej, kadar bi videla od daleč kak- šnega anarhista ali miličnika. Preveč je že pretrepla od teh ljudi, da se jih nebi bala. V cerkev? Kako slabo za- vetje je tam, je lahko danes spoznala. V hotel? Barce- lonski hoteli so spremenjeni v beznice za pijane anarhiste in njihove ženščine.

Ob teh mislih se je bolj vzemirila. Zdelo se ji je, da ji vsa kri sili v glavo in da ji bodo žile v sencih počile. Zavedela se je pa nečesa: ne bo odšla iz te sobe v še večjo negotovost, pa najsi se z njo zgodi kar koli. Na lepem se ji je zazdelo to še najboljše zanjo. Sprijaz- nila se bo z vsem, da, z vsem. . . Da, da! Moreno je njen mož, on bo mislil in delal zanjo! Samo zdaj ne misli na to! Misli mora samo eno, da se bo kar najhitreje vrnila v domovino, daleč, daleč od vseh teh strahotnih grozot. . .

Nekoliko se je pomirila. Zdal se ni več prepirla z usodo. Zdelo se ji je, da je najboljše, če se vda v neiz- ogibnost. . . Končane ste sladke mladostne sanje! Zbogom bodočnost!

Tiho ihtec se je obrnila od okna. Bila je tako zelo trudna, morda še bolj od potrnosti kakor od dolgih nespečnih noči. Spati! Spati! Zgrudila se je obledena na posteljo, se za silo pokrila in v trenutku zaspala.

Ko se je Moreno vrnil domov, je bila že trda noč. Toda ne ena tistih gostih, hladnih francoskih pomladnih noči, temveč prava juvnaška noč z redkimi zvezdami na visokem nebu, polna opojnih vonjav, svetla, sladka noč. Na vrtič je sijala luna in ovijala vodomet v srebno tenčico. Zdelo se je, ko da bi še voda žuborela tiše in drob- nejše.

Snop mesečine je padal tudi v sobo, prav na speče dekle. Moreno je ob vstopu v sobo hotel priviti luč, toda videč to ljubko sliko miru in pokoja, se je premislil. Po- časi in tiho se je približal postelji. Srebrna svetloba je padala naravnost na Oranin obraz. Videl je okrog oči komaj posušene solze in neskončno utrujen izraz tega drobnega obrazka, počivajočega v neredu razkosnih pla- vih las.

Nejevoljno se je ugriznil v ustnico. Sled komaj po- sušenih solz ga je dražila. Začutil je željo, da bi prijel to speče dekle za ramena in jo pošteno stresel!

"Hej, senora, jaz sem vaš mož! Prosim vas, obrišite si solze". Zdi se mi, da ni nobenega vzroka za jok! Spre- jmite me ljubeznivo in dobre volje, kakor se spodobi za novopečeno zakonsko ženo!"

Velikodušno se je nasmehnil. Ne, tega ne bo storil. Ostal bo caballero do konca!

Toda le kaj je imela skupnega ta fraza s to dogo- divščino?

Caballero!
Skušal je bolje opredeliti ta izraz.
"Tisti, ki živi tako blizu smrti in nebu, kakor jaz, si lahko marsikaj dovoli, ne da bi nehal biti caballero. Toda vseeno, mala Orana, se vam pri meni ni treba ničesar bati! Nikar se ne vznemirjajte, mala žena: v mojih žil- lah teče plemiški kri. Srečen sem ob zavesti, da sem rešil življenje nedolžnemu dekletu, ne da bi zahteval od nje plačila. . ."

(Nadaljevanje prihodnjic)